

29 במרץ 2020

## שפעת הקורונה וביטוח נזקי גוף

בימים האחרונים, בד בבד עם התעצמות משבר הקורונה, פונים אלינו לקוחות בשאלה האם ביטוחים שברשותם, מכסים את שפעת הקורונה ואת השלכותיה; והאם מי שחלה בקורונה, יכול לתבוע את חברת הביטוח לתשלום תגמולי ביטוח.

**במאמר שלהלן, נסקור את 'כללי ההפעלה' של ביטוחי חיים, ביטוחי אובדן כושר עבודה וביטוחי בריאות, בהקשר הספציפי של שפעת הקורונה.**

### ביטוח חיים

#### 1. ברשותי ביטוח חיים. האם הביטוח מכסה מקרה מוות, כתוצאה ממחלת הקורונה?

ביטוחי חיים, המכונים 'ביטוחי ריסק', משווקים בישראל במספר דרכים: (א) פוליסה אישית לביטוח חיים (פוליסת פרט), לרבות פוליסת ריסק-משכתנא. (ב) ביטוח חיים הנרכש במסגרת פוליסות ביטוח לעובדים שכירים (ביטוח מנהלים) או לעצמאים, הכוללות גם חיסכון לגיל פרישה לגמלאות. (ג) פוליסת ביטוח קבוצתית, לדוגמא, עבור עובדי מעסיק מסוים/ארגון עובדים וכד'.

כל ביטוחי החיים למיניהם, מכסים מקרה מוות מכל סיבה שהיא, ואין בהם שום החרגות, למעט התאבדות בשנת הביטוח הראשונה. משכך, כל מי שברשותו ביטוח חיים, והלך לעולמו חס וחלילה כתוצאה ממחלת הקורונה - תשלם חברת הביטוח למוטביו את סכום הביטוח מבלי להניד עפעף.

#### 2. אין לי כיום ביטוח חיים, אך לנוכח התפשטות המגפה, אני שוקל כעת לרכוש ביטוח כזה. מה חשוב לי לדעת?

ראשית, וכפי שהובהר בסעיף הקודם, ביטוחי חיים – גם בעתיד, יכסו מקרה מוות שנגרם כתוצאה משפעת הקורונה וסיבוכיה. בשביל זה בדיוק, עושים ביטוח! כמו כן, יודגש כי הביטוח נכנס לתוקף בתחולה מיידית לאחר תשלום הפרמיה הראשונה (ללא תקופת אכשרה).

שנית, מאחר וקבוצת הגיל המבוגרת חשופה במיוחד למוראות נגיף הקורונה, יצוין כי גיל ההצטרפות המאוחר ביותר לביטוח חיים הוא גיל 70; והביטוח יהיה בתוקף עד לגיל 75.

לבסוף, ובכל הנוגע למחיר הביטוח: למיטב ידיעתנו, אין כיום תכניות בקרב חברות הביטוח בישראל, לייקר את תעריפי ביטוח החיים. מזכיר כי אך בשנה שעברה, הוזלו תעריפי הריסק בתכניות חדשות בצורה חדה, בעקבות רפורמה שיזמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון. כל זאת, לנוכח התארכות תוחלת החיים. יחד עם זאת, לא מן הנמנע כי שינויים בנתוני התמותה הצפויים ברמה העולמית כתוצאה מהתפשטות מגפות, יובילו לתמחור סיכונים מחודש על ידי מבטחי משנה בחו"ל – מה שיגרור מן הסתם התאמות גם ברמה המקומית.

## 3. האם צפוי שינוי בתנאי הקבלה לביטוח חיים?

הצטרפות לביטוח חיים כפופה לתהליך מקדים הנקרא 'חיתום רפואי'. המדובר בגילוי נאות שנותן המועמד לביטוח בדבר מצבו הרפואי, באמצעות הצהרת בריאות או בדיקה רפואית, בהתאם לסכום הביטוח המבוקש. על בסיס מידע כאמור, מאשרת חברת הביטוח את הצטרפותו של הלקוח לביטוח. בעת מצב רפואי קיים, רשאית חברת הביטוח לייקר את עלות הביטוח (לנוכח סיכון גבוה יותר להתממשות מקרה הביטוח), ובמקרים קיצוניים, אף לדחות כליל את הצטרפותו של הלקוח לביטוח.

בהקשר הספציפי של מחלת הקורונה, נודע השבוע כי חברת מגדל שוקלת להוסיף להצהרת הבריאות המקובלת אצלה, 'שאלת קורונה'. כל זאת, על רקע החשש מפני תביעות עתידיות בגין סיבוכי קורונה, ובפרט, מחלת ריאות קשה.

שם בעל הרישיון הפנסיוני
שם המפקח

הטופס יש למלא את הט



נספח להצהרת בריאות

טופס מספר 2928

חלק א
1. האם אובחנת כחולה בנגיף ה"קורונה"? <input type="checkbox"/> לא <input type="checkbox"/> כן, פרט: _____
2. האם עליך להימצא בבידוד (בידוד בית או בידוד בבית חולים) בהתאם להנחיות משרד הבריאות? <input type="checkbox"/> לא <input type="checkbox"/> כן, פרט: _____
הערות: _____
_____
_____
*חולה עם ממצא מעבדתי חיובי ל-COVID-19 (קורונה). **הנחיות משרד הבריאות בהתאם לצווי בריאות העם שפורסמו על-ידו בנושא נגיף הקורונה. והמפורטות באתר משרד הבריאות health.gov.il.

יצוין כי מרשות שוק ההון נמסר בתגובה, כי היא אוסרת באופן גורף להכניס שאלות על נגיף הקורונה להצהרות בריאות בטרם קבלה לביטוח. לאור זאת, אין לשעות לקמפיינים פרסומיים, שמטרתם להמריץ אנשים שאובחנו בנגיף הקורונה ו/או אנשים השוהים בבידוד, לרכוש ביטוח חיים ערב שינוי לכאורה, בתנאי הקבלה לביטוח!

## 4. אני חוסך בקרן פנסיה. האם הקרן מכסה מקרה מוות, כתוצאה ממחלת הקורונה?

כזכור, קרן פנסיה מקיפה כוללת כיסוי ביטוחי מובנה למקרה מוות ונכות. במקרה פטירה חס וחלילה, תשלם קרן הפנסיה לשאירים – בן/בת זוג ויתומים עד גיל 21 - משכורת חודשית המכונה 'פנסיית שאירים'. גובה פנסיית השאירים, תלוי במסלול הביטוח בו בחר העמית.

קרן פנסיה פועלת על פי עקרון 'ביטוח הדדי', ועל כן, ברוב המקרים, ההצטרפות אליה אינה כרוכה בתהליך חיתום רפואי מקדים. יחד עם זאת, תהליך החיתום מתבצע בפועל בעת תביעה, כאשר הקרן אינה מכסה אירועים שהתרחשו במהלך 5 השנים הראשונות לחברות בה, במידה והאירוע הביטוחי הוא תולדה של מחלה שהייתה קיימת כבר במועד ההצטרפות. מה שמכונה: 'תקופת אכשרה של 5 שנים מפני מחלה קודמת'.

מהיבט זה, קיימת בקרן פנסיה מידה מסוימת של אי וודאות, ועל כן, חוסכים בקרן פנסיה, שאין ברשותם ביטוח חיים (ריסק), ייתכן וירצו לשקול רכישת כיסוי משלים כאמור. ואגב, המלצה זו שרירה וקיימת 'בכל מזג אוויר', לאו דווקא בגלל שבחוף משתוללת מגפת קורונה!

## **ביטוח אובדן כושר עבודה**

### **5. האם סגר כללי או בידוד, מהווים עילה לתביעת אובדן כושר עבודה?**

לא. אי יכולת לעבוד בשל סגר כללי שהטילה המדינה, אינה מהווה עילה לתביעת תגמולי ביטוח למקרה אובדן כושר עבודה. גם בידוד מניעתי מחמת חשיפה לחולה קורונה, אינה נחשבת עילה לתביעת אובדן כושר עבודה; וממילא מוגבלת תקופת הבידוד ל- 14 יום - שהם פחות מתקופת ההמתנה בת 90 יום, המהווה תנאי ראשון לזכאות לתגמולי הביטוח.

### **6. חליתי בקורונה למשך תקופה העולה על 3 חודשים. האם אני זכאי לתגמולי הביטוח?**

בעקרון כן, אך שימו לב לדקויות. חולה או נשא של נגיף הקורונה (להלן: "חולה קורונה"), שנמצא מסיבה זו במצב של אובדן כושר עבודה למשך תקופה העולה על תקופת ההמתנה בת 3 חודשים, זכאי לתגמולי ביטוח למקרה אובדן כושר עבודה. על אף האמור לעיל, חולה קורונה אשר יכול להמשיך את עבודתו מרחוק בחדר בידוד, לא יהיה זכאי לתגמולי הביטוח.

### **7. אני חוסך בקרן פנסיה. האם הקרן מכסה מקרה נכות, כתוצאה ממחלת הקורונה?**

אי יכולת לעבוד בשל סגר כללי או בידוד מניעתי מחמת חשיפה לחולה קורונה, אינם מהווים עילה לתביעת נכות. עמית שאובחן כנשא/חולה קורונה, וכתוצאה מכך לא היה מסוגל לעבוד למשך תקופה העולה על 90 ימים ברציפות, רשאי להגיש תביעת נכות לקרן הפנסיה. אישור התביעה כפוף להחלטת ועדה רפואית ולתקנון הקרן.

## **ביטוח בריאות**

### **8. האם קיים כיסוי לקורונה בפוליסות ביטוח בריאות?**

כידוע, לא נמצא עדיין טיפול רפואי לנגיף הקורונה כגון ניתוח, השתלה או תרופה. מטבע הדברים, הכיסויים הביטוחיים במסגרת פוליסות ביטוח בריאות קיימות, אינם נותנים מענה ישיר למחלה. זאת ועוד, לכשיפותח חיסון ו/או טיפול תרופתי לשפעת הקורונה, סביר מאוד להניח כי הוא יסופק במסגרת סל הבריאות הציבורי.

### **9. האם להמשיך להחזיק בפוליסת ביטוח בריאות בשעה שאנו נדרשים 'להדק חגורה'?**

ביטוח הבריאות חשוב בעינינו בימים של שיגרה; לא כל שכן בתקופה בה מערכת הבריאות הציבורית כולה, מרוכזת בהתמודדות עם התחלואה הרחבה שיצר הנגיף.

ככל שהרפואה הציבורית תהיה עמוסה עקב הגידול במספר הנדבקים והנזקקים לטיפול רפואי באשפוז, כך תצטמצם זמינות השירותים, הניתנים כיום למקרים שאינם מוגדרים כטיפול דחוף או טיפול מציל חיים.

כך למשל, ניתן יהיה להפעיל את הפוליסה לכיסוי הוצאות ניתוח, אשר ייערך בלוחות זמנים קצרים, ובבית חולים פרטי - אשר אליו לא מופנים חולים בנגיף, ואשר רמת הסיכון בו להידבק בנגיף או לסבול מזיהום - נמוכה.

## 10. אלו כיסויים יכולים לשרת את הצרכים הרפואיים שלנו בעת שהמערכת הציבורית מתמודדת עם פגעי הנגיף?

אם רכשת ביטוח בריאות פרטי ושילמת עבורו במיטב כספך - זה הזמן לנצל אותו! להלן דוגמאות לכיסויים שניתן לנצלם, בתקופה עמוסה זו עבור המערכת הציבורית:

- (א) ייעוץ עם רופא מומחה - קיימת עדיפות למומחה שיכול לבדוק את המבוטח במרפאה פרטית ולא במרפאה של קופת החולים
  - (ב) בדיקות אבחנתיות או בדיקות הדמיה (CT/MRI) - בדיקות המתבצעות במכונים פרטיים אשר בהם צפויה זמינות ורמת סטריליות גבוהה
  - (ג) ביצוע בדיקות מעבדה בבית המבוטח או במקום העבודה, כתחליף למעבדה בסניף קופת חולים
  - (ד) רופא און-ליין - ככל שיותר אזרחים פונים למוקדי השירות הרפואי שמעמידות קופות החולים, כך יהפוך השירות לזמין פחות, והמוקדים הפרטיים יהוו פתרון זמין יותר
- בהקשר זה, יצויין כי כתב שירות 'רופא און-ליין' מאפשר קבלת ייעוץ מקוון בתחומי רפואה רבים (אף און גרון, אורתופדיה, עיניים, וכד'), מרשמים לתרופות או הפניה לחדר מיון - כל זאת מבלי לצאת מהבית.
- בימים אלו, חלק מחברות הביטוח העמידו את הכיסוי הנ"ל לרשות מבוטחיהן בחינם לתקופה קצובה, בהצטרפות ללא הצהרת בריאות וללא תקופת אכשרה!

## 11. אילו כיסויים כלולים בפוליסת ביטוח הבריאות שלי?

פרטים אודות מפרט הכיסויים בפוליסת ביטוח בריאות, ניתן למצוא בהעתק הפוליסה באתר האינטרנט של חברת הביטוח, במנוע החיפוש 'הר הביטוח' של רשות שוק ההון, וכמובן, באמצעות פניה אל משרדנו.

נדגיש עם זאת, כי בשוק קיים מגוון רחב של פוליסות ביטוח בריאות, הנבדלות זו מזו בהיקף ובתכולת הכיסוי הביטוחי (במיוחד ככל שמדובר בפוליסות ותיקות). לפיכך, מומלץ בחום לקבל חוות דעת פרטנית, שמטרתה להתאים את מפרט הכיסויים הביטוחיים לצרכים המשתנים ולתקציב. באופן זה, ניתן יהיה להזיל עלויות ו/או לבטל כיסויים חופפים/מיותרים - מחד; ולשדרג פוליסות קיימות או לצרף כיסויים חסרים/מודרניים יותר - מאידך.

## 12. האם שפעת הקורונה מכוסה בפוליסת מחלות קשות?

קורונה כמחלה, לא היתה מוכרת עד היום, ועל כן היא כשלעצמה, אינה מכוסה בפוליסת מחלות קשות. יחד עם זאת, אם כתוצאה מהסתבכות/הדרדרות מחלת הקורונה, יסבול המבוטח מאחד מהאירועים הרפואיים הנכללים במסגרת הפוליסה, כגון תרדמת, מחלת ריאות חסימתית וכד', כי אז ניתן יהיה לתבוע את תגמולי הביטוח (בכפוף לתנאי סף של 'ימי שרידות' ממועד קרות האירוע - במרבית הפוליסות דרושים 14 ימי שרידות).

## 13. אני שוהה בבידוד/חליתי בקורונה. האם אוכל להצטרף לביטוח בריאות או לביטוח מחלות קשות?

כחלק מתהליך החיתום הרפואי, מתבקש כאמור המועמד לביטוח למלא הצהרת בריאות מפורטת. חולה עם ממצא מעבדתי חיובי לקורונה, נדרש לתת לכך גילוי נאות בסעיף 'מחלות זיהומיות'. חברת הביטוח מצידה, עשויה לבקש ממך להמתין עד להתבהרות מצבך הרפואי, או עד להחלמתך המלאה. נציין כי נכון להיום, לא קיים בפוליסות ביטוח בריאות ומחלות קשות, סייג (החרגה) למחלת הקורונה, אך מצב זה עלול להשתנות בעתיד.